

Pērtiķa gadā, pirms divpadsmit gadiem

Jūlijs, 1992

2. jūlijā «Novadniekā» pirmo reizi parādās informācija, ka Latvijas valdība apspriedusi Zinātņu akadēmijas speciālistu izstrādāto likumprojektu «Par sertifikātiem». Paredzēti četru veidu sertifikāti -darba sertifikāti, kompensācijas, sertifikāti, sertifikāti, ko izsniegs politiski represētajiem un, iespējams, arī sertifikāti valsts iekšējā parāda dzēšanai. Viens nostrādātais gads tiks pielīdzināts viena dzīvojamās platības kvadrātmetra vērtībai 1986. - 1989. gada celtajos daudzdzīvokļu namos.

Rēzeknē nolemts atvērt augstskolu.

Izrādās, ka tieši 1992. gada jūlijā esam sākuši uz vēstuļu aploksnēm rakstīt adreses pa jaunam, jo Latvija atjaunojusi savu piederību Vispasaules pasta savienībai.

Divpadsmit gadus atpakaļ rajonu apmeklē lauksaimniecības ministrs Dainis Gēģers un runā par kreditēšanas problēmām, energoresursu dārdzību, produkcijas cenu neatbilstību tās pašizmaksām, Eiropas standartiem, naudas trūkumu. Kas mainījies šodien? Ministri nāk un iet, problēmas kļūst akūtākas. Vēl ministrs uzsver, ka paju sabiedrības turpina saimniekot pēc kolhozu principi un ministrijā ir saņemts daudz sūdzību no Preiļu rajona zemniekiem par neprecīzo paju aprēķināšanu, neierēķinot tajās tehnikas un lopu vērtību. Ministrs aprāt, tikai aiz ne informētības un nezināšanas Preiļu rajona zemnieki ir pirmie valstī, kuri cenšas tik ātri atbrīvoties no pajām, pārdodot tās par nieka naudu. Un vēl kāda interesanta doma, ko izteica D.Gēģers. Lai rastu līdzekļus graudu iepirkšanai, ministrs ir gatavs pārdot par valūtu lauksaimniecības ministrijas ēku. Oho!

Situāciju ar kurināmo Līvānu bioķīmiskās rūpnīcas direktors Atis Sedvalds nosauc par kritisku. Valsts atsakās uzņēmumu apgādāt

ar mazutu. Premjers Godmanis uzskatot, ka katram jāķepurojas pašam. Iznākums - no darba rūpnīcā atlaisti 100 strādājošo, siltumtikli uzņēmumam jau parādā 2 miljoni rubļu. Situācija nav labāka ne kūdras, ne stikla fabrikā. Kūdras ieguve samazinājusies piecas reizes, bet tās cena par tonnu no 8 rubļiem palielinājusies līdz 128 rubļiem. Samazinājies darbinieku skaits uz pusi. Līvānu stikla fabrikas direktors Jevgeņijs Skreivers teic, ka fabrikas nauda kļūst pa pasauli un fabrika par saražoto produkciju Latvijā nav saņēmusi 25 miljonus rubļu, no Krievijas nav sagaidīti 26 miljoni rubļu. Parādā miljonus ir baltkrievi, turkmēņi, ukraiņi, kazahi, igauņi, u.c. Trīs reizes dārgākas kļuvušas saliekamās mājas, ko ražo Līvānu māju būves kombināts, darbs kombinātā tiek organizēts tikai vienā maiņā, jo nav pasūtījumu, un strādnieki vismaz četras reizes jau bijuši piespiedu atvaļinājumā.

«Preiļu siers» ir iepircis 79% piena no tā daudzumu, kas bija gadu iepriekš.

Rajona galvenajā bibliotēkā, lai izsekotu Andželikas dēkām, jāsamaksā 18 rubļu. Naudu izmanto citu grāmatu iegādei.

Līvānos slēdz divus bērnudārzus.

«Novadniekā» tiek nopublicētas pamatnostādnes par teritoriālo reformu, kur tiek paredzēts likvidēt Preiļu rajonu. To asi kritizē rajona tautas deputātu padomes priekšsēdētājs Ilgvars Muzikants, pārmetot par pretrunām valsts lēmumos un likumos. Gluži kā šogad. Ierēdņi un deputāti gudrāki nekļūst.

Jūlijā lielā sausuma dēļ mežos plosās ugunsgrēki, un rajonā tiek izsludināts ārkārtējs stāvoklis.

6. jūlijā valstī tiek pieņemts lēmums par to, ka Latvijas rublis ir vienīgais maksāšanas līdzeklis un no 20. jūnija Krievijas rublis uzskatāms par ārzemju valūtu.

Populārās kapelas «Jūlijs» piecu gadu jubilejas koncerts Sutros. Kapelas vadītājam Jūlijam Stikutam pašam — piecdesmit gadu un solistam Imantam Krasinskim - astoņpadsmit.

Rajonā jūtami pieaug bezdarbs, tirdzniecības organizācijas veikli pieliek piecenojumus precēm, kā rezultātā izrādās, ka Preiļos ir visdārgākais cukurs Latvijā.

Jūlijā skolas centīgi uzrauga Izglītības ministrijas pārstāvji. Apskatot Aizkalnes deviņgadīgo skolu, uzsver, ka atbilstoši Latgales attīstības programmai šeit ir paredzēts būvēt jaunu skolu. KUR TĀ IR?

Arī divpadsmit gadus atpakaļ vācām sienu, labību.

Uzskaita iedzīvotājus un reģistrē valsts reģistrā.

Valsts televīzija sāk skatītājus «barot» ar seriāliem. Raudam līdzī seriāla «Bagātie arī raud» varoņiem.